

Interparlamentariska unionen (IPU)

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet riksdagsstyrelsens redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska IPU-delegationens arbete under 2014. Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelse 2014/15:RS3 till handlingarna.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Redogörelsens huvudsakliga innehåll.....	5
Utskottets överväganden.....	7
Riksdagsstyrelsens redogörelse 2014/15:RS3	7
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Redogörelsen.....	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksdagsstyrelsens redogörelse 2014/15:RS3

Riksdagen lägger redogörelse 2014/15:RS3 till handlingarna.

Stockholm den 26 mars 2015

På utrikesutskottets vägnar

Kenneth G Forslund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth G Forslund (S), Karin Enström (M), Anna-Lena Sörenson (S), Sofia Arkelsten (M), Olle Thorell (S), Julia Kronlid (SD), Margareta Cederfelt (M), Kerstin Lundgren (C), Valter Mutt (MP), Göran Pettersson (M), Björn Söder (SD), Hans Linde (V), Sofia Damm (KD), Maria Andersson Willner (S) och Shadiye Heydari (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Enligt 10 § i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen beslutar riksdagsstyrelsen om framställningar och redogörelser till riksdagen.

Ordförandena för IPU-delegationen respektive PA-UfM-delegationen framförde i en skrivelse till riksdagsstyrelsen den 8 april 2011 (dnr 049-2548-2010/11) önskemål om att den årliga redogörelsen för delegationernas verksamhet ska lämnas till kammaren i stället för som tidigare till riksdagsstyrelsen, i syfte att ytterligare synliggöra verksamheten. I utredningen om riksdagens internationella verksamhet (RivUt, 2010/11:URF1) framförs att det är angeläget att det internationella engagemanget i högre grad integreras med riksdagens övriga verksamhet. En debatt i kammaren ger ledamöterna möjlighet att sprida kunskap och information mellan sig och till allmänheten. Riksdagsstyrelsen beslutade 2012, 2013 och 2014 att överlämna redogörelserna för 2011, 2012 och 2013 års verksamhet i delegationerna till riksdagen. Ärendena bereddes av utrikesutskottet och kammardebatt hölls. I den översyn av riksdagsordningen (2012/13:URF3) som gjordes av en kommitté under ledning av talmannen, föreslås att denna försöksverksamhet ska fortsätta eftersom den kan ge underlag för fortsatta överväganden. Riksdagsstyrelsen har i framställningen Översyn av riksdagsordningen (2013/14:RS3) förklarat att den delar kommitténs uppfattning.

Riksdagsstyrelsen beslutade mot denna bakgrund att överlämna redogörelsen för verksamheten för 2014 från riksdagens delegation till Interparlamentariska unionen (IPU) till riksdagen.

Riksdagsstyrelsens redogörelse överlämnades till riksdagen den 20 februari 2015.

I detta betänkande behandlas riksdagsstyrelsens redogörelse.

Bakgrund

Under året firade Interparlamentariska unionen (IPU) 125 år. IPU, som är världens äldsta multilaterala organisation, grundades 1889 med syfte att arbeta för fred och mellanfolkligt samarbete. Organisationen har för närvarande 166 nationella parlament som medlemmar. I IPU:s uppgifter ingår att främja personliga kontakter mellan parlamentsledamöter i alla länder och att verka för de parlamentariska institutionernas utveckling. Att hjälpa till med att bygga upp demokratiska funktioner och fungerande parlament är en ständigt växande del av IPU:s verksamhet.

IPU kan inte fatta några beslut som är bindande för medlemsländerna eller parlamenten utan har i stället valt att lägga fram konkreta förslag och anta

resolutioner i de huvudämnen som debatteras vid varje församling. IPU har genom åren närmast sig FN och har sedan 2002 observatörsstatus i FN:s generalförsamling. IPU bedriver en omfattande biståndsverksamhet i frågor som representativ demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och kvinnors deltagande i politiken. Man värnar även parlamentarikers mänskliga rättigheter och främjar internationell säkerhet och hållbar utveckling.

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

I redogörelsen redovisas verksamheten inom IPU och den svenska delegationens arbete under 2014.

Riksdagens permanenta IPU-delegation bestod under mandatperioden 2010–2014 av fem ledamöter som samtliga var invalda i IPU:s kommittéer: ordförande Anti Avsan (M), medlem av IPU:s parlamentariska styrgrupp för WTO-frågor, förste vice ordförande Krister Örnfjäder (S), ordförande för IPU:s parlamentariska styrgrupp för WTO-frågor, andre vice ordförande Ulrika Karlsson (M), medlem av kommittén för främjande av respekten för internationell humanitär rätt och vice president för styrelsen för kvinnliga parlamentariker, Monica Green (S), vicepresident för kommittén för Mellanösternfrågor och Ulf Nilsson (FP), medlem av kommittén för parlamentarikers mänskliga rättigheter.

Efter riksdagsvalet i september 2014 valdes en ny IPU-delegation för mandatperioden 2014–2018 av talmannen i samråd med gruppledarna. Ett konstituerande möte hölls den 4 november 2014 och delegationen har under mandatperioden följande sammansättning: ordförande Krister Örnfjäder (S), förste vice ordförande Anti Avsan (M), andre vice ordförande Monica Green (S), Ulrika Karlsson (M) och Teres Lindberg (S).

Under 2014 har delegationsmöten hållits vid flera tillfällen. Mötena har till stor del ägnats åt substansfrågor, budget och förberedelser inför IPU:s två årliga församlingsmöten.

Den 25 februari anordnade IPU-delegationen ett seminarium om barns rättigheter i konflikter i riksdagens lokaler, med särskilt fokus på ensamkommande flyktingbarn. Vid seminariet deltog bl. a. Omid Mahmoudi, som kom till Sverige 2010 som ensamkommande flyktingbarn från Afghanistan.

Det huvudsakliga arbetet inom IPU och inom den svenska delegationen utförs inför och under de två årliga församlingarna.

Vårens församling ägde rum i Genève, Schweiz den 16–20 mars och den svenska delegationen deltog under ledning av dåvarande andre vice talman Ulf Holm (MP). Huvudtemat för mötet var förnyelsen av åtaganden för värnandet av fred och demokrati. Diskussionen berörde också frågor om bl.a. arbetet för en kärnvapenfri värld, motståndskraft mot risker med koppling till demografisk utveckling och miljöpåverkan samt barns rättigheter. Även höstens församling den 12–16 oktober möttes i Genève. Huvudtemat för höstens möte var jämställdhet mellan könen och stopp för våld mot kvinnor.

Därtill diskuterades bl.a. cyberterrorism, vattenförsörjning samt internationell rätt och mänskliga rättigheter.

Utskottets överväganden

Riksdagsstyrelsens redogörelse 2014/15:RS3

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelse 2014/15:RS3 till handlingarna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar både redogörelsen om IPU-delegationens verksamhet under 2014 och det arbete som har bedrivits under året. Den svenska delegationen har aktivt deltagit i IPU:s möten och har även anordnat ett seminarium i riksdagen med koppling till arbetet i IPU.

Utskottet vill framhålla det interparlamentariska utbytet betydelsefulla roll. Att delta i internationella processer ger ledamöterna en möjlighet att skapa opinion för svenska synsätt i internationella sammanhang och att i direkt kontakt med väljarna återspegla opinioner i omvärlden och på så sätt bidra till en ökad internationell förståelse.

I enlighet med den strategi om riksdagens internationella kontaktverksamhet som antagits av riksdagsstyrelsen bör det främsta målet för verksamheten vara att verka för demokrati och mänskliga rättigheter och att arbeta för att stärka parlamentens roll. Utskottet noterar att bistånd till att bygga upp demokratiska funktioner och fungerande parlament är en ständigt växande del av IPU:s verksamhet. Eftersom IPU:s medlemmar består av både länder med demokratiskt valda parlament och länder utan demokratiskt valda parlament är det naturligt att främjandet av demokratisk utveckling är centralt i arbetet. IPU har genom sin mångfald av medlemmar dessutom unika möjligheter att sprida demokratisk praxis.

Utskottet anser att den svenska IPU-delegationen i sitt arbete har bidragit till att uppfylla de ovan beskrivna målen för den internationella kontaktverksamheten. Delegationen bör även fortsättningsvis arbeta med dessa kärnvärden.

Utskottet välkomnar det arbete som bedrivs inom unionen med jämställdhetsfrågor, vilket har legat i särskilt fokus under det gångna året. Utskottet välkomnar att årets båda församlingar tog upp frågor om kvinnlig representation, jämställdhet och arbetet med våld mot kvinnor och att dessa frågor lyftes av såväl manliga som kvinnliga parlamentariker.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Redogörelsen

Redogörelse 2014/15:RS3 Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2014.